

Vero-osasto

Yhteenveto lausunnoista hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi ennakkoperintälain muuttamisesta

Valtiovarainministeriön vero-osasto lähetti 7.3.2024 lausunnolle hallituksen esitysluonnoksen laiksi ennakkoperintälain muuttamisesta.

Lausuntoa pyydettiin 14 viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausunnon antoivat: oikeusministeriö, Kansaneläkelaitos, Kirkkohallitus, Verohallinto, Keskuskauppakamari, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Työeläkevakuuttajat TELA ry ja Veronmaksajain Keskusliitto ry. Lisäksi Elinkeinoelämän Keskusliitto ry ilmoitti, että sillä ei ole asiassa lausuttavaa.

Lausuntopyyntö liitteineen ja lausunnot ovat nähtävissä osoitteessa:
<https://vm.fi/hanke?tunnus=VM009:00/2024>.

Esitysluonnoksen sisältö

Esityksen mukaan verovuoden verokortit ja ennakonpidätysprosentit tulisivat voimaan 1. tammikuuta alkaen. Lisäksi Verohallinto voisi ennakonpidätysprosenttien laskennassa ottaa huomioon myös yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot, jos ne olisi huomioitu aiemmin verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa.

Lausuntopalaute

Oikeusministeriö pitää välttämättömänä, että hallituksen esitystä edelleen valmisteltaessa varmistetaan, että ennakkoperinnän vastaavuusvaatimuksesta poikkeamista koskeva sääntely täyttää perustuslain 80 §:n 1 momentista johtuvat asetuksenantovaltaa rajoittavat vaatimukset ja muodostaa säädöshierarkkisesti ongelmattoman kokonaisuuden. Lisäksi oikeusministeriö katsoo, ettei ehdotusta ennakonpidätysprosentin voimaantulosta ja soveltamisesta ennen sen tiedoksiantoja voida pitää suorituksen saajan oikeusturvan ja hyvän hallinnon takeiden kannalta ongelmattomana. Oikeusministeriö pitää välttämättömänä, että hallituksen esitystä edelleen valmisteltaessa ehdotettua pidätysprosentin välitöntä voimaantuloa ja soveltamista koskevaa sääntelyä arvioidaan seikkaperäisesti erityisesti oikeusturvan, hyvän hallinnon takeiden ja omaisuudensuojan vaatimusten kan-

nalta. Lisäksi jatkovalmistelussa on tarpeen arvioida ehdotettujen 10 §:n 1 momentin toisen virkkeen ja 18 §:n 1 momentin toisen virkkeen suhdetta muutoksenhausta ennakkoperintälain 48 §:ssä säädettyyn nähden.

Oikeusministeriö pitää välttämättömänä, että esitykseen lisätään säätämisyjärjestystä koskevat perustelut, joissa arvioidaan ehdotettujen säännösten suhdetta esityksen kannalta relevanteiksi tunnistettuihin perustuslain säännöksiin ja niitä koskevaan perustuslakivaliokunnan käytäntöön nähden.

Oikeusministeriö totesi myös, että lausuntoaika poikkeaa säädösvalmistelun kuumemisoppaan mukaisesta pääsäännöstä, jonka mukaan kirjallisten lausuntojen antamiseen varataan aikaa vähintään kuusi viikkoa. Lausuntoajan lyhyydelle ei ole esitetty perusteluja lausuntopyynnössä eikä esitysluonnoksessa.

Kansaneläkelaitoksen näkemyksen mukaan ehdotettu ennakkoperintäasetuksen 3 § vaatii tarkennusta. Pykälää olisi Kelan näkemyksen mukaan syytä tämentää siten, että maksajat, jotka ovat päättäneet ottaa käyttöön uudet ennakonpidätysprosentit heti tammikuun alusta, eivät enää tammikuussa käytä edellisen vuoden ennakonpidätysprosentteja.

Kirkkohallitus pitää ennakkoperintälain muuttamista koskevan esitysluonnoksen tavoitteita kannatettavina sekä ehdotettuja säännösmuutoksia tarkoituksenmukaisina.

Verohallinto katsoo, että ehdotetut muutokset ovat tarkoituksenmukaisia, hyvin perusteltuja ja kannatettavia.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa asiassa.

Keskuskauppakamari pitää verokorttien voimaantulon aikaistamista tarkoituksenmukaisena. Keskuskauppakamari pitää ennakkoperintäasetuksen 3 §:ään ehdotettua muutosta välttämättömänä, jotta suoritusten maksajien ei tarvitse viivästymistilanteissa toimittaa ennakonpidätystä verokortin puuttuessa 60 prosentin suuruisena. Keskuskauppakamari pitää yli 7 000 euron kannonalaisten tulojen huomioimista verokortilla koskevaa muutosehdotusta sinällään kannatettavana. Muutoksen yhteydessä Verohallinnon tulisi kuitenkin varmistaa, ettei verokorttilaskentaan päädy suuria kertaluonteisia ennakonkannon alaisia tuloja, vaikka niistä on pyydetty muutosverokortti verovuotta edeltävänä vuonna.

Suomen Kuntaliitto ry pitää esitystä kaiken kaikkiaan kannatettavana. Kuntien verotulojen kertymien ennustettavuuden osalta on erityisen merkittävää se, miten uudessa järjestelmässä ennakonpidätykset kertyvät tasaisemmin alkuvuonna ja samalla maksettavien veronpalautusten määrä vähenee.

Suomen Yrittäjät ry toteaa lausunnossaan, että esitysluonnos on tavoitteiltaan kannatettava ja ehdotuksiltaan pääosin tarkoituksenmukainen. Hallinnollisen päätöksen soveltaminen ennen kuin asianosainen on saanut siitä tiedon ei ole ongelmatonta. Erityisesti pienituloisella verovelvollisella, joka ei käytä Verohallinnon

sähköistä asiointipalvelua, liian suurena toimitettu ennakonpidätys voi johtaa taloudellisiin huoliin, jotka eivät välttämättä riittävästi lievene sillä, että muutosverokortin määräämisen jälkeen loppuvuoden tuloista ennakonpidätys on pienempi. Jatkovalmistelussa olisi siksi perusteltua selvittää, miten verovelvolliskohtaisesti kohtuuttomien tilanteiden muodostuminen voitaisiin estää.

Esityksen jatkovalmistelussa tulisi varmistaa, että muutoksen myötä perusverokorttilaskentaan ei päädy suuria kertaluonteisia ennakonkannon alaisia tuloja, vaikka niistä olisi haettu muutosverokortti verovuotta edeltävänä vuonna. Jatkovalmistelussa voitaisiin myös selvittää mahdollisuutta palauttaa ennakonkannon alaisten tulojen ”ylisuuret” ennakonpidätykset säännönmukaista veronpalautusaikataulua nopeammin.

Lisäksi Suomen Yrittäjät tuo esiin, että veronkannon yksinkertaistamista koskevan hankkeen edistäminen on tärkeää.

Työeläkevakuuttajat TELA ry pitää kannatettavana esitystä verokorttien voimaantumisen aikaistamiseksi tammikuun alkuun. Jotta uudistuksesta saadaan siitä tavoitellut hyödyt, on varmistuttava, että työeläkevakuuttajat saavat eläkkeensaajien verokorttitiedot riittävän aikaisin joulukuussa. TELA ehdottaa lisäksi, että enakkoperintälain 17 §:ssä säädetty mahdollisuus korottaa ennakonpidätystä suorituksen saajan vaatimuksesta poistetaan.

Veronmaksajain Keskusliitto ry pitää perusteltuna odottaa, että verokorttien voimaantulo heti vuoden alussa selkiyttää ennakonpidätysmenettelyä ja lisää verokortteihin liittyvää ymmärrystä. Niin ikään on odotettavissa, että verokorttimuutosten tarve laskisi merkittävästi. Muutos säästäisi monen verovelvollisen aikaa ja vaivaa, kun asiointitarve muutosverokorttiasiassa poistuisi. Kustannussäästöjä tulisi työmäärien vähenemisen myötä myös Verohallinnolle ja erilaisten suoritusmaksajille. Veronmaksajain Keskusliitto pitää kannatettavana, että Verohallinnon mahdollisuus välttämättömistä syistä määrätä ennakonpidätykset toimitettavaksi vuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun asti edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen verokortin mukaisesti säilytetään, jotta mahdolliset viivästykset verovuoden veroperusteiden vahvistamisessa eivät aiheuta tarpeettomia ongelmia verokorttien massalaskentaan. Veronmaksajain Keskusliitto katsoo lisäksi enakkoperintäasetuksen 3 §:ään ehdotetun sääntelytavan välttämättömäksi, jottei suoritusmaksajien tarvitse viivästyksistä aiheutuvia haittavaikutuksia niille verovelvollisille, jotka eivät ole saaneet tietoa sovellettavasta ennakonpidätysprosentista ennen suorituksen maksamista.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitysluonnosta perusteltuna eikä vastusta hallituksen esityksen antamista. Jatkovalmistelussa tulisi kuitenkin vielä selvittää keinoja minimoida virheellisistä ennakonpidätysprosentteista aiheutuvia haittavaikutuksia niille verovelvollisille, jotka eivät ole saaneet tietoa sovellettavasta ennakonpidätysprosentista ennen suorituksen maksamista.

Veronmaksain Keskusliitto pitää sinällään kannatettava mahdollisuutta huomioida yli 7 000 suuriset ennakonkannonalaiset tulot perusverokorttilaskennassa ja katsoo, että muutos edistää verovelvollisten mahdollisuutta vaikuttaa verojen kertymiseen ennakoverojen ja ennakonpidätysten muodossa. Kertaluonteisten suurten tuloerien jääminen verokorttilaskennan ulkopuolelle on kuitenkin pystyttävä varmistamaan lakimuutoksesta huolimatta. Jatkovalmistelussa tulisi selvittää myös ylisuurten ennakonpidätysten palautusmahdollisuutta.